

Помін М.М.

ВНПЗ «Дніпровський гуманітарний університет»

СТАН НАУКОВОЇ РОЗРОБЛЕНОСТІ ПРОБЛЕМИ АДМІНІСТРАТИВНО-ПРАВОВИХ ЗАСАД ПУБЛІЧНОГО УПРАВЛІННЯ У СФЕРІ ПРИВАТИЗАЦІЇ В УКРАЇНІ

У статті здійснено аналіз наукових досліджень у сфері приватизації, що присвячені різним історичним, економічним, управлінським та правовим аспектам її проведення. Були узагальнені результати досліджень, що розглядали приватизацію як спеціальну підставу набуття права власності, як форму зміни відносин власності в умовах ринкової трансформації, як підставу змін соціально-економічної структури суспільства, як об'єкт історичного аналізу, як сферу державного регулювання. Проаналізовано результати досліджень різних аспектів сфери приватизації, таких як організаційно-економічні передумови розвитку процесів роздержавлення та приватизації промислових підприємств в Україні, організаційно-економічний механізм приватизації стратегічних підприємств, механізм управління процесом приватизації як складова частина соціально-економічного розвитку, договір купівлі-продажу об'єктів приватизації, правове забезпечення безоплатної приватизації земель в Україні, організація ефективної роботи підприємства в постприватизаційний період, основи розслідування фактів незаконної приватизації державного та комунального майна, фінансові пріоритети приватизації в Україні в умовах суспільного вибору, стратегія розвитку підприємств у післяприватизаційний період, механізми взаємозв'язку процесів приватизації і державного управління бюджетними доходами, механізми активізації розвитку підприємництва під впливом малої приватизації тощо. Виокремлено п'ять груп напрямів досліджень приватизації в роботах учених: дослідження історичних аспектів приватизації; дослідження економічних передумов, методів, механізмів, процедур, наслідків приватизації; дослідження механізмів, засобів, способів, системи управління приватизацією; дослідження правовідносин у цій сфері, правових підстав проведення приватизації, документального супроводження цього процесу, юридичної відповідальності за порушення вимог приватизаційного законодавства.

Ключові слова: приватизація, публічне управління, адміністративно-правові засади, наукове дослідження, механізм, державна політика.

Постановка проблеми. Сучасний етап становлення ринкової економіки в Україні проходить в умовах роздержавлення підприємств, недостатності вітчизняних та іноземних інвестицій, наявності фактів грубого порушення права приватної власності. Л.С. Любохинець стверджує, що реформування відносин власності, вдосконалення структури економіки в умовах політичної та економічної кризи поставили перед суспільством ряд складних проблем, серед яких особливо виділяють визначення шляхів і методів приватизації та запобігання у цьому процесі соціально-економічній диференціації суспільства. Науковець наголошує, що приватизація державних підприємств, як важливий елемент трансформації економічної системи, має розв'язати низку таких завдань: створення достатніх умов для появи реальних власників, підвищення економічної ефективності використання приватизованого майна, станов-

лення безпосереднього виробника як власника, сприяння структурним перетворенням економіки та реформуванню базових галузей народного господарства України [10, с. 2]. Реалізація поставлених завдань потребує ґрунтовного наукового обґрунтування засад державної політики у сфері приватизації; методів, напрямів та способів її реалізації; вдосконалення вітчизняного приватизаційного законодавства.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Приватизація, її економічні передумови, механізм реалізації та наслідки були предметом досліджень таких науковців у сфері економіки, як: Л.В. Чуприна, О.В. Рябченко, О.М. Бондар, В.О. Хлівний, М.І. Костромітіна, С.М. Сологуб, О.Г. Бакланова, О.П. Процьків, Л.С. Любохинець, І.Г. Давидов та ін. Питаннями наукового дослідження управління процесами приватизації опікувались такі науковці, як: Г.В. Подоляко, М.В. Чечетов,

В.М. Трубаров та інші. Правові аспекти регулювання суспільних відносин у сфері приватизації стали предметом досліджень Ю.В. Алданова, Р.В. Комісарчука, Т.Я. Крихи, Н.Л. Когута, Н.С. Демченко. Проте питання адміністративно-правових засад публічного управління у сфері приватизації залишається недослідженими.

Постановка завдання. Десятиліття проведення приватизації в Україні демонструють проблеми формування та реалізації державної приватизаційної політики; приватизаційного процесу та невідповідність очікуваних результатів від приватизації реальній ситуації. Невдала історія приватизації в Україні обумовлена рядом об'єктивних та суб'єктивних чинників, одним із яких, на наш погляд, є недостатній рівень правових досліджень адміністративно-правових засад забезпечення ефективного публічного управління у сфері приватизації. Відповідно, метою цього дослідження є визначення кола наукових досліджень, результати яких є основою для формування концепції адміністративно-правових засад публічного управління у сфері приватизації та з'ясування переліку питань, що потребують вирішення у цьому напрямку.

Виклад основного матеріалу дослідження. Вивчення наявних концепцій приватизації, зазначає О.П. Процків, дало можливість установити, що процес приватизації в Україні відбувався без урахування суспільних, фінансових пріоритетів, відповідного економічного, соціального, технологічного обґрунтування, врахування національних особливостей. Початкова позиція, напрямок та темпи цього процесу в Україні були зумовлені, насамперед, зовнішніми причинами, зумовленими руйнуванням радянської ідеології, політичної та економічної систем, а не потребою внутрішнього розвитку країни. Унаслідок цього, наголошує О.П. Процків, до початку приватизації не було створено необхідних інституцій, зокрема незалежної та ефективної правової системи; не було запроваджено ринкових установ та інфраструктури, необхідних для захисту прав власності [13]. З огляду на зазначене можна стверджувати, що недоліки приватизації в Україні в значній частині зумовлені відсутністю наукового підґрунтя формування та реалізації державної політики у цій сфері.

Дослідження проблем, що пов'язані з визначенням сутності, процесів формування та реалізації державної приватизаційної політики, адміністративно-правових засад публічного управління у сфері приватизації, неможливе без аналізу наукових досліджень, які проведені попередниками.

Визначення стану наукового розроблення правових проблем державної приватизаційної політики та адміністративно-правових засад публічного управління у сфері приватизації передбачає огляд літератури із цієї тематики; систематизацію монографічних та інших праць щодо проблем приватизації; визначення питань, що залишилися поза увагою науковців; формулювання проблем і завдань дослідження адміністративно-правових засад публічного управління у сфері приватизації.

Варто зазначити, що проблема формування та реалізації адміністративно-правових засад публічного управління у сфері приватизації в науковій літературі розглядається та розглядалася досить рідко, частіше науковці присвячують свої праці проблемам економічного характеру процесу приватизації. Саме тому сьогодні потребують окремих наукових досліджень питання адміністративно-правових засад публічного управління у сфері приватизації. Науково обґрунтовані адміністративно-правові засади публічного управління у сфері приватизації дозволять створити ефективний механізм формування та реалізації державної політики у сфері приватизації.

Слід вказати, що систематизація наукових досліджень є одним із методів, що дозволяє вченим визначати стан розроблення проблеми у будь-якій сфері, в тому числі у сфері приватизації, сформулювати власну позицію та методологію висвітлення теоретичних та прикладних аспектів приватизації. Здійснення наукового аналізу відбувається також із метою формування науково обґрунтованих пропозицій, спрямованих на вдосконалення чинного приватизаційного законодавства, а також тлумачення вже наявних його положень.

Приватизація є предметом досліджень економістів, управлінців, політологів, правознавців тощо. Широке коло фахівців, що досліджують процеси приватизації, пов'язане з багатогранністю чинників, що впливають на хід приватизації окремих груп об'єктів, таких як економічне середовище, сфера діяльності в народному господарстві, форма власності, ініціатива здійснення, інвестиційне спрямування, масштаби охоплення об'єктів державної власності, розмір об'єкта приватизації, залучення суб'єктів господарювання і громадян, тривалість здійснення, механізм зміни власності, оцінка вартості об'єктів приватизації, можливість участі іноземних інвесторів, глибина приватизації тощо.

Історичні аспекти приватизації досліджувала Л.Л. П'ята, яка присвятила свою дисертацію дослідженню глибинних змін в економіці України,

зумовлених приватизаційним процесом, на основі всебічного аналізу чисельних історичних джерел, здобутків історіографії висвітлила комплекс суспільно-політичних і соціально-економічних перетворень, розкрила інституційні особливості стартових умов приватизації, з'ясувала проблеми змін у промисловості, аграрних засобах виробництва і матеріальних основах соціально-комунального господарства, що мали місце на рубежі 1980-х – 1990-х років; виявила способи нагромадження приватного капіталу в Україні та механізми формування соціальної верстви власників, а також проаналізувала зміни у соціально-психологічному ставленні громадян до здійснюваних перетворень [11]. Л.Л. П'ята запропонувала авторське бачення таких проблем, як успіхи і прораханки соціально-економічного реформування України, та з'ясувала головну функцію приватизації як основної рушійної сили у проведенні економічних реформ.

Найґрунтовніше питання приватизації досліджувались представниками економічної науки. Л.В. Чуприна аналізувала організаційно-економічні передумови розвитку процесів роздержавлення та приватизації промислових підприємств в Україні [19]. Вона у своїй дисертаційній роботі визначила поняття «приватизація», «об'єкт приватизації», «суб'єкт приватизації», які адекватні українським умовам; уточнила поняття «приватизація» як процесу переходу від державної власності до приватної (в умовах України) на основі виявлення рушійних сил процесу; визначила необхідні умови його протікання, причини і необхідність роздержавлення власності у країні, організаційні та процедурні методи приватизації підприємств на основі узагальнення вітчизняних та закордонних розроблень і досвіду; провела порівняльний аналіз процесів приватизації в різних країнах, визначила тенденції приватизації в Україні; виявила різні моделі організації відносин власності, які виникають на підприємствах, що були приватизовані. Приватизація у промисловому секторі економіки України була предметом наукових пошуків О.В. Рябченко. Цей науковець досліджував сукупність теоретичних, методологічних і практичних проблем приватизації державного майна та формування мотиваційних механізмів відродження, а також розвитку виробничо-інвестиційних спроможностей об'єктів власності в різні періоди трансформації їхнього майнового наповнення. Цим науковцем було встановлено суть та природу приватизації державного майна та розроблено цілісну концепцію індивідуальної

трансформації державної власності у приватну. О.В. Рябченко також обґрунтував принципи та ознаки структурування приватизаційних процесів, що на відповідному рівні управління визначають механізми здійснення конкретного виду трансформації власності, оцінив процеси реформування власності та розробив періодизацію приватизації в Україні [14]. О.М. Бондар досліджував організаційно-економічний механізм приватизації стратегічних підприємств шляхом вивчення проблем формування та функціонування організаційно-економічного механізму приватизації стратегічних підприємств і забезпечення приватизованими підприємствами економічної безпеки країни. Цим вченим узагальнено та поглиблено науково-теоретичні аспекти управління приватизацією стратегічних підприємств та обґрунтовано пропозиції щодо створення та організаційного забезпечення національної моделі приватизації стратегічних підприємств [3]. Механізми активізації розвитку підприємництва під впливом малої приватизації вивчав В.О. Хлівний. Свою дисертацію вчений присвятив питанням малої приватизації, постприватизаційній діяльності органів державного управління, впливу механізмів реформування невеликих державних підприємств на розвиток підприємництва. В.О. Хлівний провів аналіз процесів малої приватизації в Україні та в Криму, визначив їхні особливості, динаміку, перспективи, механізми розвитку підприємницьких структур під впливом малої приватизації; розробив методiku дослідження приватизованих малих підприємств за якісними показниками фінансово-економічної діяльності, дав оцінку ефективності діяльності реформованих малих підприємств у постприватизаційний період. Особливо слід відмітити запропоновану цим науковцем систему постприватизаційної роботи держави з підприємницькими структурами, створеними у процесі малої приватизації [17]. Дисертацію М.І. Костромитіна присвячено проблемі підвищення ефективності функціонування приватизованих підприємств. Ним уточнено сутність економічного змісту власності у приватизаційному аспекті, що розкривається у формуванні ставлення до трансформації власності з позиції принципу підвищення ефективності виробництва, а також розроблено методичні рекомендації щодо організації діяльності підприємства у постприватизаційний період, які враховують особливості стадій приватизації у процесі бізнес-планування [8]. С.М. Сологуб у своїй дисертації досліджує теоретичні засади формування стратегічної поведінки пострадянських підприємств у післяприватиза-

ційному періоді. Він виявив причини реструктуризації прав власності в національних економіках, де процеси приватизації розглядаються як механізми їхнього розподілу, взаємозв'язок між реалізованою в Україні технологією «сертифікатної» мікроприватизації та напрямками оптимізації стратегії розвитку підприємств у післяприватизаційному періоді [15]. У дисертаційній роботі О.Г. Бакланова розкривається сутність приватизації як структуроутворюючого елемента нової системи виробничих відносин, відображається принципове розходження між приватизацією у країнах з ринковою та з перехідною економікою, узагальнюється досвід приватизації у країнах Центральної і Східної Європи, із чого виводяться її загальні закономірності й особливості. О.Г. Бакланов також вивчив досвід української приватизації та запропонував рекомендації щодо оптимізації приватизаційних процесів, удосконалені показники виробничої та фінансової діяльності приватизованих підприємств [2]. О.П. Процків досліджував фінансові пріоритети приватизації в Україні в умовах суспільного вибору, у зв'язку із чим ним було проаналізовано теоретико-методологічні засади приватизації та обґрунтовано фінансові пріоритети приватизації в Україні в умовах суспільного вибору, досліджено генезис приватизаційних процесів та особливості оцінки державного майна, відображено роль парламенту у виборі та реалізації приватизаційного процесу в Україні; досліджено вітчизняну практику формування, розподілу та використання коштів від приватизації державного майна: соціально-економічні та фінансові результати приватизації тощо. Особливо позитивно слід відмітити запропоновану О.П. Процків фінансову концепцію приватизації в умовах суспільного вибору, а також модель оцінки інвестиційної привабливості підприємств [13]. Л.С. Любохинець досліджувала питання приватизації власності та її соціально-економічних наслідків. У її дисертації обґрунтовано поняття приватизації як загального процесу переходу від державної власності до приватної; визначенні основні риси та особливості української моделі приватизації; досліджено взаємозв'язок приватизації із соціально-економічною диференціацією суспільства; основні соціально-економічні наслідки приватизації з точки зору інституційних змін структури форм власності, змін в рівнях життя населення, доходах, диференціації заробітної плати, підвищенні продуктивності та ефективності роботи підприємств. Із точки зору розроблення концепції адміністративно-правових

засад публічного управління у сфері приватизації слід підтримати пропозицію Л.С. Любохинець посилити ефективність державного регулювання приватизаційними процесами [10].

Питання управління процесами приватизації були опосередковано розглянуті в наукових дослідженнях вже зазначених науковців, проте ключовими питаннями у своїх роботах їх зробили представники наступної групи дослідників у сфері приватизації. Так, І.Г. Давидов, вивчаючи механізм управління процесом приватизації як складову частину соціально-економічного розвитку регіону, визначив основні етапи приватизації, проаналізував актуальні проблеми державного управління процесом формування нової галузевої структури, дослідив вплив приватизації на національну й регіональну економіку, а також на соціальну структуру суспільства. Ним також розроблено теоретичні засади цілісного підходу щодо реалізації процесу приватизації, обґрунтовано шляхи та методи ефективного управління та створено поетапну систему контролю за процесами приватизації, а також запропоновано визначення процесу приватизації як програмної перебудови державного сектору економіки, що забезпечує досягнення сталого соціально-економічного розвитку держави у цілому та регіонів зокрема [4]. Механізм державного регулювання приватизації в Україні аналізував Г.В. Подоляко, який у межах свого дослідження вивчив особливості законодавчого та нормативно-правового забезпечення приватизації, найбільш важливих важелів її державного регулювання; здійснив оцінку процесів приватизації та її соціально-економічних наслідків; визначив основні напрями та заходи щодо вдосконалення державного механізму регулювання приватизації, розробив методичні положення щодо вдосконалення розроблення та реалізації Державної програми приватизації [12].

М.В. Четов став засновником нової доктрини державного управління у сфері приватизації. М.В. Четов дослідив теоретико-методологічні та історичні аспекти державного управління приватизацією в Україні в умовах трансформації відносин власності. Ним вперше було системно подано структуру й функції центральних органів державного управління приватизацією, охарактеризовані напрями та методи державного регулювання приватизаційних процесів, удосконалено підходи до визначення періодизації та етапів еволюції державного управління приватизацією в Україні, охарактеризовано тенденції, принципи інноваційного спрямування економіки й суперечності

відповідно до кожного з виявлених періодів розвитку державного управління приватизацією. Цей науковець також запропонував методичні підходи щодо вдосконалення системи управління об'єктами державної власності та структури органів приватизації, їхнього ресурсного й кадрового забезпечення, прозорості прийняття управлінських рішень відносно приватизації стратегічних підприємств і підприємств-монополістів, зворотного зв'язку та посилення державного контролю за приватизацією. М.В. Четов розробив концептуальні засади державної політики приватизації і основні напрями стратегії управління приватизаційними процесами на сучасному етапі розвитку держави стосовно: визначення цілей, пріоритетів та завдань завершального етапу приватизації; послаблення державного адміністрування діяльності суб'єктів господарювання, що враховуватимуть необхідність підвищення ефективності управління і розпорядження державним майном; залучення підприємствами, що мають стратегічне значення для економіки та безпеки держави, приватних коштів; рівня управління державними корпоративними правами тощо через удосконалення організаційно-правових механізмів та методології приватизації. Цей науковець також запропонував методичні підходи щодо вдосконалення системи й структури органів приватизації, їхнього ресурсного і кадрового забезпечення, прозорості прийняття управлінських рішень стосовно приватизації стратегічних підприємств і підприємств-монополістів, зворотного зв'язку та посилення державного контролю за приватизацією [18].

Локальні питання механізму взаємозв'язку процесів приватизації і державного управління бюджетними доходами були предметом наукового пошуку В.М. Трубарова, який сформулював рекомендації з підвищення ефективності процесів приватизації для впровадження в державних органах; визначив сутність, закономірності формування й напрями вдосконалення організаційно-економічного механізму приватизації підприємств і державного управління бюджетними доходами в умовах державного регулювання відносинами власності; обґрунтував методи підвищення ефективності процесів приватизації, що базуються на економічній і матеріальній зацікавленості учасників цього процесу; розробив методи ефективної комунальної приватизації; запропонував методи економічної й матеріальної зацікавленості господарських суб'єктів щодо участі у процесі приватизації майна промислових підприємств. Особливо цікавими є результати дослідження цього нау-

ковця, що дозволяють з'ясувати напрями подолання неефективності, збитковості й банкрутства приватизованих підприємств, методи державної податкової підтримки ефективного розвитку приватизованих [16].

Усі наведені вище дослідження спираються на вітчизняні нормативно-правові акти, проте надають пріоритет вивченню інших, ніж правові аспекти регулювання приватизації. Наступна група науковців є представниками юридичної наукової спільноти та, відповідно, їхні дослідження присвячені правовим питанням у сфері приватизації. Так, Ю.В. Алданов вивчав питання приватизації державного майна як спеціальну підставу набуття права власності. Його дисертація присвячена дослідженню теоретичних і практичних проблем, пов'язаних із правовідносинами у сфері приватизації державного майна як спеціальної підстави набуття права власності. Він досліджує правовідносини у сфері приватизації та особливості відчуження державного майна на користь суб'єктів приватного права; основні види приватизаційних правочинів; судову практику, що встановилася в Україні впродовж ринкової трансформації економіки, та еволюцію відносин власності. Ним обґрунтовується низка теоретичних положень, а також практичних рекомендацій щодо вдосконалення чинного законодавства України, спрямованих на забезпечення більш раціонального правового регулювання суспільних відносин щодо спеціальної підстави набуття права власності [1].

Комплексне дослідження правової сутності, форми, значення та порядку здійснення безоплатної приватизації земель в Україні запропонував Н.Д. Когут. Ним було визначено поняття безоплатної приватизації земель, виділено два її різновиди – гарантована та негарантована в залежності від об'єму прав і повноважень суб'єктів та органів приватизації; розкрито суб'єктивні права та законні інтереси громадян та юридичних осіб стосовно безоплатної приватизації земель, а також можливі різновиди її процедури за всіма видами цільового використання земель, щодо яких передбачена безоплатна приватизація земель; проаналізовано вітчизняну та зарубіжну нормативно-правову базу у сфері безоплатної приватизації земель, обґрунтовано пропозиції щодо вдосконалення законодавства України у цій сфері [6].

Н.С. Демченко досліджує проблеми договірних відносин купівлі-продажу об'єктів приватизації та їхнього правового регулювання; проводить аналіз суб'єктивного складу, об'єкта, змісту

договору купівлі-продажу в процесі приватизації, розглядає проблеми укладення договорів купівлі-продажу об'єктів приватизації та визнання їх недійсними, визначає і обґрунтовує поняття договору купівлі-продажу в процесі приватизації та його особливості. Особливо слід відмітити конкретні пропозиції даного науковця з удосконалення правового регулювання договірних відносин купівлі-продажу в процесі приватизації та практики його застосування [5].

Негативні аспекти приватизації, пов'язані із вчиненням злочинів у цій сфері, аналізує Р.В. Комісарчук. Так, у його роботі наведено концептуальні положення криміналістичної класифікації та криміналістичної характеристики злочинів у сфері приватизації державного та комунального майна; розкрито суть методів і засобів дослідної перевірки на етапі порушення кримінальної справи; розроблено наукові рекомендації щодо типових слідчих ситуацій, побудови версій, визначення тактичних завдань і засобів їх розв'язання, організації оперативного супроводження приватизаційного процесу, взаємодії слідчих і оперативних підрозділів і органів, що мають контрольно-наглядові повноваження у сфері приватизації, використання спеціальних знань під час розкриття та розслідування зазначених злочинів [7]. Цю ж сферу дослідження суспільних відносин у сфері приватизації обрав для себе Т.Я. Крих, який аналізував об'єктивні та суб'єктивні ознаки складу злочину, передбаченого ст. 233 КК України, проаналізував принципи криміналізації незаконної приватизації державного та комунального майна, розглянув основні підходи до нормативного закріплення вказаних юридичних ознак у чинному національному кримінальному законодавстві, а також запропонував напрями вдосконалення кримінального законодавства України у частині незаконної приватизації державного, комунального майна та практики його застосування [9].

Висновки. До кола наукових пошуків дослідників входять процеси приватизації, пов'язані з багатогранністю чинників, що впливають на хід приватизації окремих груп об'єктів, таких як: економічне середовище, сфера діяльності в народному господарстві, форма власності, ініціатива здійснення, інвестиційне спрямування, масштаби охоплення об'єктів державної власності, розмір об'єкта приватизації, залучення суб'єктів господарювання і громадян, тривалість здійснення, механізм зміни власності, оцінка вартості об'єктів приватизації, можливість участі іноземних інвесторів, глибина приватизації, особливості укладення договорів купівлі-продажу об'єктів приватизації, відповідальність за незаконну приватизацію тощо.

Проведений аналіз наукових досліджень, що утворюють теоретичне підґрунтя для визначення змісту адміністративно-правових засад публічного управління у сфері приватизації, дає можливість виокремити п'ять груп напрямів досліджень приватизації в роботах вчених, а саме: 1) дослідження історичних аспектів приватизації; 2) дослідження економічних передумов, методів, механізмів, процедур, наслідків приватизації; 3) дослідження механізмів, засобів, способів, системи управління приватизацією; 4) дослідження правовідносин у цій сфері, правових підстав проведення приватизації, документального супроводження цього процесу, юридичної відповідальності за порушення вимог приватизаційного законодавства.

Зроблено висновок, що в більшості досліджень аналізуються окремі теоретико-методологічні аспекти приватизації, генезис приватизаційних процесів та їхні наслідки. Разом із тим бракує ґрунтовних, системних досліджень адміністративно-правових засад публічного управління у сфері приватизації, що забезпечили б комплексний підхід до формування та реалізації державної приватизаційної політики та відповідали б національним реаліям, економічним, фінансовим, соціальним, інтересам.

Список літератури:

1. Алданов Ю.В. Приватизація державного майна як спеціальна підстава набуття права власності : автореф. дис... канд. юрид. наук : 12.00.03 Київ, 2006. 20 с.
2. Бакланова О.Г. Приватизація як форма зміни відносин власності в умовах ринкової трансформації : автореф. дис... канд. екон. наук : 08.01.01. Одеса, 2004. 20 с.
3. Бондар О.М. Організаційно-економічний механізм приватизації стратегічних підприємств (на матеріалах промислових підприємств України) : автореф. дис... канд. екон. наук : 08.06.01. Київ, 2001. 18 с.
4. Давидов І.Г. Механізм управління процесом приватизації як складова соціально-економічного розвитку регіону : автореф. дис... канд. екон. наук : 08.00.05. Ужгород, 2008. 16 с.
5. Демченко Н.С. Договір купівлі-продажу об'єктів приватизації (на матеріалах арбітражної практики України) : автореф. дис... канд. юрид. наук : 12.00.03. Київ, 1999. 20 с.
6. Когут Н.Д. Правове забезпечення безоплатної приватизації земель в Україні: автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.06 . Київ, 2011. 20 с.

7. Комісарчук Р.В. Основи розслідування фактів незаконної приватизації державного та комунального майна : автореф. дис... канд. юрид. наук : 12.00.09. Одеса, 2008. 20 с.
8. Костромітіна М.І. Організація ефективної роботи підприємства у постприватизаційний період : автореф. дис... канд. екон. наук : 08.06.01. Харків, 2001. 19 с.
9. Крих Т.Я. Незаконна приватизація державного, комунального майна за кримінальним правом України: юридичний аналіз складу злочину : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.08. Львів, 2010. 20 с.
10. Любохинець Л.С. Приватизація власності та зміни соціально-економічної структури суспільства : автореф. дис... канд. екон. наук : 08.01.01. Київ, 1999. 19 с.
11. П'ята Л.Л. Приватизація в Україні: історичний аспект (кінець 1980 – 2000-і роки) : автореф. дис. ... канд. іст. наук : 07.00.01 . Черкаси, 2011.
12. Подоляко Г.В. Механізм державного регулювання приватизації в Україні : автореф. дис... канд. екон. наук : 08.02.03. Київ, 2005.
13. Процків О.П. Фінансові пріоритети приватизації в Україні в умовах суспільного вибору : автореф. дис... канд. екон. наук : 08.04.01 Тернопіль, 2007. 20 с.
14. Рябченко О.В. Приватизація у промисловому секторі економіки України : автореф. дис... канд. екон. наук : 08.02.03. Дніпропетровськ, 2000. 20 с.
15. Сологуб С.М. Стратегія розвитку підприємств у післяприватизаційний період : автореф. дис... канд. екон. наук : 08.01.01. Київ, 2002. 20 с.
16. Трубаров В.М. Механізми взаємозв'язку процесів приватизації і державного управління бюджетними доходами : автореф. дис... канд. наук з держ. упр. : 25.00.02. Донецьк, 2006. 20 с.
17. Хлівний В.О. Механізми активізації розвитку підприємництва під впливом малої приватизації (на прикладі малих підприємств Криму) : автореф. дис... канд. екон. наук : 08.06.02. Київ, 2001.
18. Чечетов М.В. Державне управління приватизацією у контексті трансформації відносин власності в Україні : автореф. дис... д-ра наук з держ. упр. : 25.00.01. Київ, 2006. 36 с.
19. Чуприна Л.В. Організаційно-економічні передумови розвитку процесів роздержавлення та приватизації промислових підприємств в Україні : автореф. дис... канд. екон. наук : 08.06.01. Харків, 2000. 19 с.

Potip N.N. THE STATE OF SCIENTIFIC DEVELOPMENT OF THE ADMINISTRATIVE-LEGAL PROBLEM PUBLIC GOVERNANCE IN THE SPHERE OF PRIVATIZATION IN UKRAINE

The article analyzes the research in the field of privatization on various historical, economic, managerial and legal aspects of its implementation. The results of studies that considered privatization as a special basis for acquiring property rights, as a form of change of property relations in the conditions of market transformation, as a basis for changes in the socio-economic structure of society, as an object of historical analysis, as a sphere of state regulation, were generalized. The results of studies of various aspects of privatization are analyzed, such as organizational and economic prerequisites for the development of privatization and privatization of industrial enterprises in Ukraine, organizational and economic mechanism for privatization of strategic enterprises, mechanism for managing the process of privatization as a component of socio-economic development, contract for the purchase and sale of objects , legal provision of free land privatization in Ukraine, organization of effective work of the enterprise in post-privatization the period of investigation, the basics of investigating the facts of illegal privatization of state and communal property, the financial priorities of privatization in Ukraine in the conditions of public choice, the strategy of development of enterprises in the post-privatization period, mechanisms of interconnection of processes of privatization and state management of budget revenues, mechanisms of activation of entrepreneurship development under privatization etc. Five groups of research areas of privatization in the work of scientists are distinguished: research into the historical aspects of privatization; study of economic preconditions, methods, mechanisms, procedures, consequences of privatization; research of mechanisms, means, methods, privatization management system; study of legal relations in this area, legal grounds for privatization, documentary support of this process, legal responsibility for violation of the requirements of privatization legislation.

Key words: privatization, public administration, administrative and legal bases, scientific research, mechanism, state policy.